

ProRap 2019

Raad 12 november 2019

15 oktober 2018

Doelstelling ProRap

- Doelstelling ProRap: rapporteren van afwijkingen
- (Vervolg)traject:
 - Behandeling in verzamelcommissie op 5 november 2019
 - Formele besluitvorming door gemeenteraad op 12 november 2019

Inleiding

In dit document vindt een actualisatie van het lopende jaar plaats. De ProgrammaRapportage (ProRap) is een rapportage op afwijkingen.

Doelstelling/opzet ProRap

De ProRap is een afwijkingenrapportage, waarbij per programma inhoudelijke afwijkingen / wijzigingen zijn benoemd.

De afwijkingen in de budgettaire positie (lasten en baten) staan in een afzonderlijke sheet vermeld. Hierbij wordt per programma het saldo van de wijzigingen toegelicht.

Door diverse factoren kan een aantal werkzaamheden in 2019 niet worden uitgevoerd. Dit betekent dat ook het bijbehorende budget niet in 2019 zal worden besteed. Zoals gebruikelijk, ontvangt u daarvoor bij de jaarrekening 2019 een verzoek tot overheveling van budgetten. In het kader van de actieve informatievoorziening doen wij hiervan in deze ProRap bij de verschillende programma's een vooraankondiging.

Aangezien de ProRap uitsluitend melding maakt van afwijkingen ten opzichte van de begroting 2019, mag worden aangenomen dat alle overige (niet in de ProRap vermelde) activiteiten en daaraan verbonden budgetten conform de begroting 2019 worden uitgevoerd.

Resultaat ProRap 2019

Het saldo van deze ProRap bedraagt afgerond € 4,364 mln. (nadelig).

Belangrijk onderdeel van het saldo op de ProRap 2019 is het nadeel van afgerond € 6,242 mln. dat is ontstaan door de kosten voor het Sociaal domein, met name de jeugdzorg.

De overige mutaties in de ProRap geven per saldo een voordelig resultaat van € 1,878 mln. (per saldo is dit een nadelig resultaat van € 4,364 mln.). Zonder het nadelig saldo van het Sociaal Domein zou daarmee een verwacht resultaat over 2019 ontstaan van € 0,556 mln. voordelig).

Echter, met inbegrip van de mutatie in het Sociaal Domein bedraagt het verwacht resultaat over 2019 nu € 5,686 mln. (nadelig).

In de ProRap is zichtbaar dat het sociaal domein € 6,2 mln. overschrijdt. Per saldo wordt € 3,9 mln. daarvan veroorzaakt door jeugdhulp.

Verwacht rekeningresultaat 2019

Op basis van deze ProRap ontstaat het volgende verwacht rekeningresultaat 2019:

Saldo begroting (pag. 9 begroting 2019)	€ 1,504 mln. (voordelig)
Saldo Uitvoeringsprogramma 2019	€ 1,264 mln. (nadelig)
Startsaldo 2019	€ 0,240 mln. (voordelig)
1e Actualisatie 2019:	
- Afvalverwerking	€ 1,900 mln. N
- Omgevingsvergunning Wabo	€ 0,600 mln. N
- FMP (kapitaallasten/financieringsresultaat)	€ 2,100 mln. V
- Warmte Systeem Westland	€ 0,400 mln. N
- Overige posten	<u>€ 0,762 mln. N</u>
	€ 1,562 mln. (nadelig)
Saldo na 1e actualisatie	€ 1,322 mln. (nadelig)
ProRap 2019:	
- Tussentijdse winstneming Hoogeland	€ 1,700 mln. V
- Vrijval stelposten	€ 0,950 mln. V
- Opbrengst verkoop voormalig Gemeentehuis 's-Gravenzande naar 2020	€ 0,600 mln. N
- Overige posten	<u>€ 0,172 mln. N</u>
Subtotaal ProRap Overige posten	€ 1,878 mln. (voordelig)
Subtotaal verwacht resultaat 2019	€ 0,556 mln. (voordelig)
- ProRap 2019: Sociaal Domein	€ 6,242 mln. N
Subtotaal ProRap Sociaal Domein	€ 6,242 mln. (nadelig)
Verwacht resultaat 2019	€ 5,686 mln. (nadelig)

Vervolgtraject ProRap

In de verzamelcommissie van 5 november 2019 worden de ProRap en de begroting 2020-2023 besproken. De ProRap wordt, tegelijk met de Begroting 2020-2023, ter besluitvorming aangeboden aan de raad in de vergadering op 12 november 2019.

Programma Economische en Ruimtelijke Ontwikkeling

Continuïteit bedrijfsvoering (going concern)

- Groot onderhoud gebouwen; groter volume aan onderhoud
- Fonds MKB; doorlopende uitgaven in 2020
- Vooraankondiging overheveling Kennis en Innovatiefonds € 150.000 t.b.v. 2020-2022
- Vooraankondiging overheveling Learning Community € 88.524 t.b.v. 2020-2022

Afwijkingen / wijzigingen in beleid en uitvoering

Continuïteit bedrijfsvoering (going concern)

Groter volume groot onderhoud gebouwen

Voor het uitvoeren van groot onderhoud aan gebouwen wordt jaarlijkse een onderhoudsplan opgesteld. Dit is op basis van het schouwen in het najaar van 2018 € 540.000 hoger dan de primitieve raming en komt daarmee op een totaalbedrag van ca. € 1,1 mln. In de uitvoering is een bedrag opgenomen van circa € 372.000 van werkzaamheden uit 2018 die toen konden worden uitgesteld.

Vooraankondiging overheveling Fonds Midden en Klein Bedrijf

De subsidieregeling kent een subsidieplafond van € 300.000 voor de subsidieperiode 2020 tot en met 2022. Aangezien subsidieaanvragen vanaf volgend jaar kunnen worden aangevraagd (de subsidieregeling moet nog worden vastgesteld), zal bij de jaarrekening 2019 worden voorgesteld het beschikbare budget over te hevelen naar 2020.

Vooraankondiging overheveling Kennis en Innovatiefonds € 150.000 t.b.v. 2020-2022

Het incidentele budget voor het Kennis en Innovatiefonds van € 200.000 is bestemd voor de bijzondere leerstoel ecosystemen in de periode 2019-2022. Driekwart van het budget heeft derhalve betrekking op 2020-2022. Bij de jaarrekening 2019 zal worden voorgesteld om € 150.000 over te hevelen voor de kosten van de leerstoel in de jaren 2020-2022.

Vooraankondiging overheveling Learning Community € 88.524 t.b.v. 2020-2022

Overeenkomstig het incidentele voor het Kennis en Innovatiefonds is het incidentele budget van € 118.032 voor Learning Community eveneens bedoeld voor de periode 2019-2022. Driekwart van het budget heeft derhalve betrekking op 2020-2022. Bij de jaarrekening 2019 zal worden voorgesteld om € 88.524 over te hevelen voor de kosten Learning Community in de jaren 2020-2022.

Programma Economische en Ruimtelijke Ontwikkeling

Saldo begroting incl. wijzigingen - € 22.299.115

ProRap:

Mutaties met financieel effect op begrotingssaldo:

1. Extra afschrijven kunstgrasvelden	- €	223.466
2. Verkoop vastgoed	+ €	216.129
3. Gebiedssamenwerking PZH / HOT	+ €	60.000
4. Energietransitie Glastuinbouw	+ €	250.000
5. Westland Energie Akkoord	+ €	200.000
6. Winstneming Hoogeland	+ €	1.700.000
7. Mutaties < € 50.000	- €	42.660
Totaal mutaties met een financieel effect	+ €	2.160.003

Neutrale / technische mutaties

a. Neutraal binnen begroting	- €	113.583
b. Neutrale indexeringen (t.l.v. stelpost)	- €	359.991
c. Neutraal via reserves	+ €	346.801
Totaal neutrale mutaties	- €	126.773

Saldo gewijzigde begroting - € 20.265.885

Financiële afwijkingen

Toelichting op saldomutaties (> € 50.000):

1. Extra afschrijving kunstgrasvelden (nadeel € 223.466)

In de praktijk is gebleken dat de bestaande kunstgrasvelden eerder moeten worden vervangen om aan de NOC*NSF-kwaliteitseisen te blijven voldoen. De afschrijvingstermijn voor de vervanging van de kunstgrasvelden is daarom bij vaststelling van de financiële verordening per 1 januari 2017 gewijzigd van 15 jaar in 12 jaar. Een deel van de gerealiseerde investeringen (de bovenlaag) moet hierdoor de komende jaren vervroegd worden afgeschreven. Van de extra afschrijving van € 544.000 wordt € 309.000 gedekt door de hieraan gekoppelde reserve, zodat per saldo een nadeel resteert van € 235.000 waarvan circa € 11.000 ten laste komt van programma Sterke Samenleving.

2. Verkoop Vastgoed (voordeel 216.129)

Voor het verkleinen van de gemeentelijke vastgoedportefeuille wordt ingezet op het afstoten van vastgoed. Voor de verkoop van het pand Emmastraat 1 te Monster en een tweetal kleine percelen wordt een netto-opbrengst geraamd van € 0,3 miljoen. De raming van de onderhoudskosten (nutskosten, verzekeringen en tijdelijk beheer) wordt met € 94.500 verhoogd, onder andere door een raming voor voormalig gemeentekantoor 's Gravenzande en een vertraging in de ontwikkeling van voormalig gemeentekantoor Monster.

3. Gebiedssamenwerking Provincie Zuid Holland / HOT (voordeel € 60.000)

Gebleken is dat een aantal projecten niet vanuit de Herstructurering en Ontwikkeling Tuinbouwsector (HOT), maar los vanuit de verschillende gemeentelijke trajecten (al dan niet in samenwerking met de Provincie) zijn opgepakt. Dit heeft in veel gevallen niet tot extra kosten geleid. Op dit moment wordt alleen het herstructureringsproject Broekpolder vanuit dit budget gedekt. Daarmee kan dit budget met € 60.000 naar beneden worden bijgesteld.

4. Energietransitie Glastuinbouw (voordeel € 250.000)

In de eerste actualisatie 2019 is € 500.000 beschikbaar gesteld voor de warmte-ateliers. De warmte-ateliers lopen, maar door de late opstart wordt in 2019 alleen fase 1 uitgevoerd. Daarmee vervalt de geraamde uitgave van fase 2 (€ 250.000). Fase 2 past binnen het gevraagde budget voor 2020 waardoor overheveling van het vrijvallende budget niet nodig is.

5. Westland Energie Akkoord (voordeel € 200.000)

In 2019 is incidenteel € 650.000 beschikbaar gesteld voor de inhuur van een (burger)initiatieven begeleider, een accounthouder en een fulltime communicatie adviseur. Door een aantal ontwikkelingen wordt dit budget slechts gedeeltelijk besteed en zal er naar verwachting € 200.000 niet worden uitgegeven:

- De functie van accounthouder Juva / HVC is in 2019 nog niet ingevuld. Gedurende twee maanden is een gedetacheerde accounthouder ingeschakeld (november-december 2018). Na die tijd is gezocht naar verschillende manieren van invulling. De externe werving staat inmiddels uit.
- De burger-initiatievenbegeleiding is berekend op een fulltime functie. Deze is parttime ingevuld. Hiermee zijn we onder de raming gebleven.
- De functie van communicatieadviseur is eind 2018 ingevuld. Dit contract is per 1 oktober beëindigd.

6. Tussentijdse winstneming Hoogeland (voordeel € 1.700.000)

Op grond van de begrotingsvoorschriften wordt in 2019 vanuit het project Hoogeland een tussentijdse winst genomen van € 1,7 mln.

De in 2023 geraamde winstneming van € 1 miljoen wordt hierdoor verlaagd met circa € 0,6 mln., per saldo een toename van € 1,1 mln. Het voordeel wordt veroorzaakt door lagere kosten voor bouwrijp maken, woonrijp maken en planstructurele voorzieningen enerzijds en hogere opbrengsten als gevolg van niet voorziene verkoop van restgrond anderzijds. In het MPG 2020 wordt dit nader toegelicht.

Programma Sterke Samenleving

Continuïteit bedrijfsvoering (going concern)

- Evaluatie en actualisering LEA
- Vooraankondiging overheveling middelen subsidie-regeling binnenklimaat schoolgebouwen
- Vooraankondiging overheveling middelen onderwijskundige vernieuwing
- Vooraankondiging overheveling middelen Statushouders en asielzoekers

Continuïteit bedrijfsvoering (going concern)

Bijstelling evaluatie en actualisering Lokale Educatieve Agenda (LEA)

In verband met andere prioriteiten binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit is dit doorgeschoven naar 2020.

Vooraankondiging overheveling middelen subsidieregeling binnenklimaat schoolgebouwen

De middelen voor de Subsidieregeling binnenklimaat schoolgebouwen, die eerder door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld ad € 500.000 in 2018 en € 500.000 in 2019 zullen dit jaar niet geheel worden benut. Nog niet alle schoolgebouwen voldoen aan Frisse school klasse B. Er zullen naar verwachting dit jaar en in 2020 nog meer aanvragen volgen. Overheveling van de resterende gelden naar 2020 is daarom noodzakelijk.

Vooraankondiging overheveling middelen onderwijskundige vernieuwing

De middelen voor onderwijskundige vernieuwing, die eerder door de gemeenteraad beschikbaar zijn gesteld, zullen naar verwachting dit jaar niet geheel worden benut. Dit heeft o.a. te maken met voorgenomen uitbreidingsplannen van de Kameleon in 's-Gravenzande, die uit kostentechnische overwegingen niet zijn doorgedaan. Er worden op dit moment nieuwe plannen voorbereid, die naar verwachting volgend jaar aan de orde komen.

Vooraankondiging overheveling middelen Statushouders en asielzoekers

Bij de jaarrekening 2019 zullen wij voorstellen om de resterende middelen vanuit de in 2017 toegekende incidentele Decentralisatie-uitkering voor de Verhoogde asielinstroom (\pm € 115.000) over te hevelen naar 2020 om met deze middelen de inzet van Stichting Vluchtelingenwerk te continueren in 2020. Hiermee kan de inzet van de Stichting tot het ingaan van de nieuwe Wet Inburgering per 1 januari 2021 overbrugd worden.

De besluitvorming over de besteding van de in 2019 toegekende middelen Versterking van het taalniveau van statushouders (€ 125.128) heeft pas in het 4e kwartaal 2019 plaatsgevonden, waardoor uitvoering en besteding van deze middelen grotendeels in 2020 zal plaatsvinden.

Programma Sterke Samenleving

Saldo begroting incl. wijzigingen - € 33.381.153

ProRap:

Mutaties met financieel effect op het begrotingssaldo:

1. Verlaging subsidie de Boetzelaer	+ €	200.300
2. Ten onrechte niet overgeheveld budget de Blinkerd	- €	90.000
3. Uitbreidingsmogelijkheden Regenboog	- €	98.000
4. Mutaties < € 50.000	- €	7.666
Totaal mutaties met financieel effect	+ €	4.634

Neutrale / technische mutaties:

a. Neutraal binnen begroting	+ €	1.355.925
b. Neutrale indexeringen (t.l.v. stelpost)	- €	118.413
c. Neutraal via reserves	+ €	440.000
Totaal neutrale mutaties	+ €	1.855.512

Saldo gewijzigde Begroting - € 31.521.007

Financiële afwijkingen

Toelichting op saldomutaties (> € 50.000):

1. De Boetzelaer (voordeel € 200.300)

Zwembad De Boetzelaer is op 28 februari afgebrand waardoor er in 2019 geen activiteiten meer kunnen plaatsvinden. De subsidie wordt op basis van de bijgestelde begroting van De Boetzelaer verlaagd van € 602.700 naar € 402.400.

2. Ten onrechte niet overgeheveld budget asbest Immanuelschool (nadeel € 90.000)

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 is abusievelijk niet aan de raad gevraagd om het ongebruikte budget voor verwijdering asbest bij basisschool de Blinkerd over te hevelen naar 2019. Dit bedrag wordt in 2019 nog uitgekeerd aan het schoolbestuur.

3. Plan met uitbreidingsmogelijkheden Regenboog (nadeel € 98.000)

Op het huisvestingsprogramma 2018 stond voor de Westlandse Stichting Katholiek Onderwijs (WSKO) de voorziening 'uitbereiding basisschool Regenboog met twee groepslokalen op een alternatieve locatie' voor een bedrag van € 646.827. Aan de hand van het huisvestingsprogramma is de WSKO gestart met de voorbereidingen en heeft de WSKO gekeken naar waar er mogelijk uitgebreid kon worden en wat de bijbehorende kosten zijn. De enige mogelijkheid bleek een uitbreiding op het dak van de Regenboog. Om deze uitbreiding te realiseren diende de staalconstructie te worden aangepast. De uitbreiding bleek zeer kostbaar te zijn (€ 1.400.000). Inmiddels bleek dat er in de openbare basisschool de Dalton Naaldwijk capaciteit beschikbaar is om twee groepen Regenboog op te vangen, zodat is gekozen om af te zien van de uitbreiding. De door de WSKO gemaakte kosten ad € 98.000 om te komen tot een plan zijn door gecontroleerd en goedgekeurd.

Programma Ondersteuning, zorg en participatie

Continuïteit bedrijfsvoering (going concern)

- Budgettaire ontwikkelingen wet BUIG
- Budgettaire ontwikkelingen Sociaal domein Wmo
- Vooraankondiging overheveling middelen impuls Armoede en Schulden
- Vooraankondiging overheveling middelen project Jeugdhulp in gezinsvormen

Continuïteit bedrijfsvoering (going concern)

BUIG

In de begroting 2019 is de raming van de inkomsten en uitgaven wet BUIG budgettair neutraal opgenomen met een risico-opslag van 3%. Gedurende het jaar vinden er geen mutaties in de begroting plaats. Aan het einde van het jaar zal het voordelig of nadelig saldo op de BUIG worden verrekend met de reserve Werk en Inkomen.

Op basis van de doorrekening van de huidige gegevens kan naar verwachting – op grond van een bestendige gedragslijn – aan het einde van het jaar een bedrag van circa € 1,3 miljoen worden gedoteerd aan de reserve Werk en Inkomen. Voor de desbetreffende reserve stellen wij in het raadsvoorstel tot vaststelling van de begroting 2020 overigens voor om zowel een plafond- als een bodembedrag vast te stellen.

Bij de jaarrekening 2019 zal worden gezien of het nu verwachte voordelig saldo van € 1,3 mln. aan de reserve Werk en Inkomen wordt toegevoegd, dan wel ten gunste van het resultaat 2019 kan vrijvallen.

Budgettaire ontwikkeling Sociaal domein Wmo

Voor 2019 wordt er op het onderdeel Wmo een tekort verwacht van circa € 0,5 mln. Hierbij wordt opgemerkt dat het achterblijven van de herindicaties van hulp bij huishouden en begeleiding voor onzekerheden in de prognose zorgt. Het tekort heeft diverse oorzaken. Zo zien we als gevolg van de invoering van het abonnementstarief een sterkere daling van de eigen bijdrage dan verwacht en zien we een stijging van het aantal cliënten met een hulp bij het huishouden voorziening.

Vooraankondiging overheveling extra Rijksmiddelen voor impuls Armoede en Schulden 2018-2020

Via de meicirculaire 2018 zijn er voor de periode 2018-2020 middelen beschikbaar gesteld voor een impuls Armoede en Schulden 2018-2020. Er is nog een bedrag van € 262.500 beschikbaar in 2019. In een plan van aanpak van juli 2019 hebben wij uw raad geïnformeerd dat voor de resterende gelden in het eerste kwartaal van 2020 een voorstel zal worden gedaan.

Vooraankondiging overheveling middelen project Jeugdhulp in gezinsvormen

Uit de gehele regio zijn de middelen bij Westland (trekker project) ondergebracht voor de uitvoering van het regionale (H10 verband) actieplan Jeugdhulp in gezinsvormen wat ten doel heeft de versterking van jeugdhulp in gezinsvormen (voornamelijk pleegzorg en gezinshuizen). Het project Jeugdhulp in gezinsvormen loopt nog door tot in 2020, om deze reden zijn nog niet alle middelen besteed in 2019. Het gaat hierbij om regionale gelden die vanuit de H10 gemeenten ondergebracht zijn bij Westland.

Programma Ondersteuning, zorg en participatie

Saldo begroting incl. wijzigingen - € 60.215.684

ProRap:

Mutaties met financieel effect op het begrotingsaldo:

1. Extra kosten leerlingenvervoer	- €	128.600
2. Toename gebruik Bijzondere bijstand	- €	150.000
3. Dubbel geraamde gemeentelijke bijdrage RPA	+ €	55.000
4. Terugbetaling SKT aan gemeente	+ €	329.700
5. Tekort Jeugd	- €	3.946.000
6. Tekort structurele uitgaven uit reserves	- €	1.053.000
7. Uitbreiding formatie	- €	1.749.557
8. Jeugd en Gezin	+ €	400.000
Totaal mutaties met financieel effect	- €	6.242.457

Neutrale / technische mutaties:

a. Neutraal binnen begroting	- €	5.091.206
b. Neutrale indexeringen (t.l.v. stelpost)	- €	264.905
c. Neutraal via reserves	- €	1.035.000
Totaal neutrale mutaties	- €	6.391.111

Saldo gewijzigde Begroting - € 72.849.252

Financiële afwijkingen

Toelichting op saldomutaties (> € 50.000):

1. Extra kosten leerlingenvervoer (nadeel € 128.600)

Op 21 mei 2019 is het faillissement van Taxi De Roo B.V. uitgesproken door de rechter. Als gevolg hiervan zijn acute maatregelen genomen om de continuïteit van het leerlingen- en jeugdhulpvervoer te kunnen borgen. De hiermee gemoeide meerkosten in 2019 bedragen € 128.600.

2. Toename gebruik Bijzondere bijstand (nadeel € 150.000)

Door toename van het gebruik van de Bijzondere bijstand (minimaregelingen) voor met name de collectieve aanvullende verzekering, sociale participatie en gezonde leefstijl voor volwassenen, het Kindpakket en bewindvoeringskosten stijgen de kosten voor 2019 met een bedrag van € 150.000.

3. Dubbel geraamde gemeentelijke bijdrage Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Haaglanden (voordeel € 55.000)

De gemeentelijke bijdrage was dubbel geraamd. Dit wordt gecorrigeerd.

4. Terugbetaling SKT aan gemeente (voordeel € 329.700)

Over de jaren 2017 en 2018 is de bijdrage aan het SKT BV resp. € 369.113 en € 260.662 te hoog geweest. Door een extern deskundige is vastgesteld dat een te vormen weerstandsvermogen van € 300.000 voor het SKT voldoende is om toekomstige onverwachte tegenvallers op te vangen. Na aftrek van dit bedrag heeft het SKT € 329.700 terugbetaald aan de gemeente.

5-7. Tekort Jeugd – structurele uitgaven uit reserves – uitbreiding formatie (nadeel € 6.748.557)

Deze rapportage laat voor het programma ondersteuning, zorg en participatie een negatieve mutatie zien. Dit komt vooral door een verdere stijging van de jeugdzorgkosten. Hiervoor hebben we in de begroting 2020 een hoger bedrag opgenomen.

We zien de kosten zowel stijgen bij het persoons gebonden budget (PGB) als bij zorg in natura (ZIN). Dit zorgt voor een overschrijding van de begroting in 2019 met ruim 7,9 mln. Via het

gemeentefonds is bij de meicirculaire een bedrag ontvangen voor het Sociaal Domein van afgerond € 3,4 mln. in 2019. Daarnaast wordt het geraamde restant van de reserve Sociaal Domein ingezet voor de dekking van deze overschrijding. (€ 0,6 mln.) Per saldo bedraagt het nadeel daarom € 3,9 mln.

Daarnaast is door de gemeente in het verleden een aantal structurele verplichtingen aangegaan die gedekt worden met incidenteel geld uit de reserve sociaal domein. Hier is voor gekozen vanuit de verwachting dat de kosten voor jeugdzorg in de tijd zouden afnemen als gevolg van inzet op preventie, waardoor ruimte zou ontstaan om de uitgaven structureel op te nemen in de begroting. Omdat deze ruimte niet is ontstaan en de ruimte binnen het bestedingsplan van de reserve is uitgeput, is voor de dekking van deze structurele uitgaven is vanaf 2019 € 1.053.000 nodig.

Ten slotte is bij de decentralisatie van de taken in het sociaal domein in 2015 besloten om niet op voorhand het personeelsbestand uit te breiden. Als gevolg hiervan is in de periode 2015-2019 extern personeel ingehuurd ten laste van het zorgbudget. In het Uitvoeringsprogramma 2019 van het Westlandprogramma 2019 is besloten om deze externe inhuur om te zetten naar vast personeel. Bij de opstelling van het Westlandprogramma 2019 werd verwacht dat de kosten voor de uitbreiding formatie sociaal domein zouden kunnen worden opgevangen binnen het budget voor het sociaal domein (de silo-gedachte), dit is niet meer mogelijk vanwege de eerder genoemde stijging van de zorgkosten. De kosten voor de uitbreiding van de formatie sociaal domein bedragen € 1.749.557.

Het college heeft inmiddels verschillende maatregelen in gang gezet om de kostenstijging om te buigen. Het gaat hierbij om de kostenombuiging jeugdzorgkosten, versterking en verbetering van account en contractmanagement en de materiele controle, resultaatsturing jeugd en Wmo, en de onderzoeken jeugdhulp en afwenteleffecten. De eerste effecten van deze maatregelen kunnen we echter pas op termijn verwachten. Het college werkt aan een plan voor aanvullende maatregelen om meer greep te krijgen op de kostenontwikkeling.

8. Jeugd en Gezin (voordeel € 400.000)

Van het beschikbare budget Jeugd en gezin van € 700.000 wordt als gevolg van uitstel van een aantal activiteiten een bedrag van € 300.000 afgeraamd. Bij de herijking van het Sociaal Beleidskader (SBK) zal dit voordelige saldo worden meegenomen in de herschikking van de middelen.

Programma Fysieke Leefomgeving

Saldo begroting incl. wijzigingen - € 33.322.757

ProRap:

Mutaties met financieel effect op het begrotingssaldo:

1. Minder opbrengst leges - € 278.500

Totaal mutaties met financieel effect - € 278.500

Neutrale / technische mutaties:

a. Neutraal binnen begroting + € 122.000

b. Neutraal indexeringen (t.l.v. stelpost) - € 272.434

c. Neutraal via reserves + € 225.200

Totaal neutrale mutaties + € 74.766

Saldo gewijzigde begroting - € 33.526.491

Financiële afwijkingen

Toelichting op overige mutaties (> € 50.000), voor zover niet eerder bij dit programma toegelicht:

1. Bijstelling opbrengsten Wabo bouwleges (nadeel € 278.500)

Er komen minder bouwaanvragen binnen dan geprognostiseerd ten tijde van de 1e actualisatie 2019.

Programma Dienstverlening en Belastingen

Saldo begroting incl. wijzigingen	+ €	8.917.161
ProRap:		
Mutaties met financieel effect op het begrotingssaldo:		
1. Begraafrechten	- €	320.700
2. Afvalstoffenheffing	+ €	109.000
Totaal mutaties met financieel effect	- €	211.700
Neutrale / technische mutaties:		
a. Neutraal binnen begroting	- €	208.430
b. Neutraal indexeringen (t.l.v. stelpost)	- €	449.456
c. Neutraal via reserves	- €	269.730
Totaal neutrale mutaties	- €	927.616
Saldo gewijzigde begroting	+ €	7.777.845

Financiële afwijkingen

Toelichting op saldomutaties (> € 50.000), voor zover niet eerder bij dit programma toegelicht:

1. Begraafplaatsen aframing legesinkomsten (nadeel € 320.700)

De jaarlijks te ontvangen afkoopsommen moeten rechtstreeks gestort worden in de voorziening voor afkoopsommen grafrechten (dit is bevestigd door een uitspraak van de commissie BBV). Deze rechtstreekse storting is verwerkt in de 1e actualisatie. Dat houdt in dat de opbrengsten in de exploitatie nu nog wel moeten worden gecorrigeerd voor hetgeen aan te ontvangen afkoopsommen wordt geraamd, zijnde € 320.700.

2. Opbrengst afvalstoffenheffing (voordeel € 109.000)

De opbrengst afvalstoffenheffing is totaal € 109.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er sprake is van meer areaaluitbreiding bij woningen dan waar vooraf rekening mee was gehouden.

a. Neutraal binnen begroting

Opbrengst rioolheffing (budgettair neutraal met voorziening)

De opbrengst rioolheffing is totaal € 124.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er sprake is van meer areaaluitbreiding bij woningen dan waar vooraf rekening mee was gehouden. De opbrengst wordt – als onderdeel van het gesloten circuit – toegevoegd aan de voorziening riolering (verwerkt via programma Fysieke leefomgeving).

Beheer en onderhoud begraafplaatsen (budgettair neutraal)

De kosten voor beheer en onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen worden naar verwachting € 300.000 hoger dan begroot. Op basis van een beeldbestek verricht één aannemer alle noodzakelijke werkzaamheden op de zes gemeentelijke begraafplaatsen, conform de met de gemeenteraad afgesproken beeldkwaliteit A. Met het bestek worden voor alle zes begraafplaatsen werkzaamheden eenduidig en integraal uitgevoerd betreffende groenwerkzaamheden, bomen en hagen snoeien en knippen, onkruid verwijderen (ook op verharding), onderhouden oorlogsgraven,

begraven en ruimen van graven en alle werkzaamheden die daarvoor benodigd zijn. Sinds 2018 is door dit integrale bestek inzichtelijk welke kosten specifiek aan de begraafplaatsen zijn toe te rekenen. In overeenstemming met de systematiek van programmeren wordt voorgesteld om de overschrijding incidenteel te dekken door herprioritering en overheveling vanuit programma Fysieke Leefomgeving (€ 300.000) naar programma Dienstverlening.

Programma Bestuur en Veiligheid

Saldo begroting incl. wijzigingen - € 19.827.445

ProRap:

Mutaties met financieel effect op het begrotingssaldo:

1. Meerwerk accountant	- €	108.500
2. Motie inzet particuliere beveiligingsbedrijven	- €	100.000
3. Voorziening wethouderspensioenen	- €	150.000
4. Mutaties < € 50.000	- €	48.000
Totaal mutaties met financieel effect	- €	406.500

Neutrale / technische mutaties:

a. Neutraal binnen begroting	+ €	18.000
b. Neutrale indexeringen (t.l.v. stelpost)	- €	223.168
c. Neutraal via reserves	€	0
Totaal neutrale mutaties	- €	205.168

Saldo gewijzigde begroting - € 20.439.113

Financiële afwijkingen

Toelichting op saldomutaties (> € 50.000), voor zover niet eerder bij dit programma toegelicht:

1. Meerwerk Accountant (nadeel € 108.500)

In het Raadsoverleg Financiën (ROF) van 2 juli 2019 zijn de kosten voor het meerwerk ten behoeve van de accountantscontrole over de jaarrekening 2018 gemeld en toegelicht.

2. Motie inzet particuliere beveiligingsbedrijven (nadeel € 100.000)

De raad heeft met de aangenomen motie 33 (inzet particuliere beveiligingsbedrijven) tijdens de raadsvergadering van 6 november 2018 ons college verzocht om de inzet van (Westlandse) particuliere beveiligers als toevoeging aan de nachtelijke surveillancediensten van de politie expliciet op te nemen in het Westlands veiligheidsbeleid. De raad heeft intussen in maart 2019 het Westlands veiligheidsbeleid vastgesteld waarbij tegelijkertijd ook uitvoering is gegeven aan deze motie. De comptabele verwerking van financiële consequenties vindt in deze ProRap plaats.

3. Voorziening wethouderspensioenen (nadeel € 150.000)

Gezien de voortdurend dalende rente, zal de omvang van de voorziening (waarin gerekend wordt met een renteopbouw) moten worden bijgesteld. Ook is in de begrote storting in de voorziening in dit jaar geen rekening gehouden met de pensioenopbouw van oud-wethouders die wachtgeld ontvangen. Vooralsnog wordt nu rekening gehouden met een aanvullende storting in de voorziening van € 150.000. Zoals gebruikelijk zal door een extern bureau ten behoeve de jaarrekening (2019) de pensioenverplichtingen ultimo 2019 op basis van de dan geldende parameters worden berekend (actuariële berekeningen) en de daaruit voortvloeiende storting in de jaarrekening worden verwerkt.

Overhead

Saldo begroting incl. wijzigingen	- €	33.471.173
ProRap:		
Mutaties met financieel effect op het begrotingssaldo:		
1. Talentencoach	+ €	107.530
2. Mutaties < € 50.000	+ €	10.000
Totaal mutaties met financieel effect	+ €	117.530
Neutrale / technische mutaties:		
a. Neutraal binnen begroting	- €	59.578
b. Neutrale indexeringen (t.l.v. stelpost)	- €	197.477
c. Neutraal via reserves	+ €	428.549
Totaal neutrale mutaties	+ €	171.494
Saldo gewijzigde Begroting	- €	33.182.149

Financiële afwijkingen

Toelichting op saldomutaties (> € 50.000), voor zover niet eerder bij dit programma toegelicht:

1. Talentencoach (voordeel € 107.530)

Het budget voor de Talentencoach wordt bijgesteld naar € 165.000. In de begroting 2020 is het budget ook reeds verlaagd tot hetzelfde bedrag.

Algemene Dekkingsmiddelen

Saldo begroting incl. wijzigingen	+ € 171.276.554
ProRap:	
Mutaties met financieel effect op het begrotingssaldo:	
1. Vrijval stelposten	+ € 947.532
2. Afrekening Bcf	+ € 139.000
3. Rente	+ € 156.000
4. Verkoop vm. Gemeentekantoor 's-Gravenzande	- € 600.000
5. Algemene Uitkering	- € 72.187
6. Voorziening voormalig personeel	- € 75.100
7. Mutaties < € 50.000	- € 1.913
Totaal mutaties met financieel effect	+ € 493.332
Neutrale / technische mutaties:	
a. Neutraal binnen begroting	+ € 3.798.872
b. Neutrale indexeringen (t.l.v. stelpost)	+ € 1.885.844
c. Neutraal via reserves	- € 58.900
Totaal neutrale mutaties	+ € 5.625.816
Saldo gewijzigde Begroting	+ € 177.395.702

Financiële afwijkingen

Toelichting op saldomutaties (> € 50.000), voor zover niet eerder bij dit programma toegelicht:

1. Vrijval stelposten (voordeel € 947.532)

- stelpost inflatiecorrectie € 101.532
De budgetten worden in de begroting, conform de algemene uitkering, tegen constante prijzen geraamd. Er zit geen prijsindexering op. Voor sommige budgetten is indexering echter nodig. Bij de 1e actualisatie zijn ten laste van deze stelpost diverse budgetten voor een bedrag van bijna € 1.063.000 geïndexeerd. Het restant van de stelpost ad € 101.532 kan vrij vallen.
- stelpost verlagen rente-afhankelijkheid € 129.000
De stelpost rente-afhankelijkheid is opgenomen om het rente-effect op te kunnen vangen indien een deel van het weerstandsvermogen wordt aangewend. Er hebben zich geen grote risico's voorgedaan. De stelpost kan vrijvallen.
- Vennootschapsbelasting € 717.000
Aangezien de verwachting is dat de aangifte VPB 2016 niet in het jaar 2019 wordt afgewikkeld, wordt het begrote bedrag van € 1.217.000 in 2019 verlaagd naar € 500.000. De verwachting is dat er vanaf medio 2020 vanuit de Belastingdienst meer duidelijkheid komt ten aanzien van de aangifte 2016.

2. Afrekening Bcf (voordeel € 139.000)

In verband met een herrekening van de declaratie 2017 inzake het BTW-compensatiefonds (Bcf) is een suppletieaangifte Bcf van € 139.000 bij de Belastingdienst ingediend. Dit is een incidentele extra inkomst.

3. Rente (voordeel € 156.000)

Als gevolg van de voortdurende lage rentestanden en de verwachte ontwikkeling van de kasstromen in 2019 komt het renteresultaat € 15.000 hoger uit dan waarmee eerder rekening is

gehouden. Voorts is uitstel van betaling verleend aan een crediteur tegen een rentevergoeding van € 141.000.

4. Verkoop voormalig gemeentekantoor 's-Gravenzande (nadeel € 600.000)

De netto (incidentele) verkoopopbrengst van het voormalig gemeentekantoor 's-Gravenzande wordt niet meer in 2019 gerealiseerd, maar in 2020.

5. Algemene uitkering (nadeel € 72.187)

Op grond van de uitkomsten van de meicirculaire en de recent verschenen septembercirculaire 2019 wordt de algemene uitkering uit het gemeentefonds neerwaarts bijgesteld. De septembercirculaire veroorzaakt een nadelig effect, doordat het accres (=de groei van het gemeentefonds) wordt verlaagd als gevolg van de verwachting van het Rijk dat de uitgaven in 2019 achterblijven bij de ramingen. Aangezien de omvang van het accres is gekoppeld aan het verloop van de rijksuitgaven, ontstaat nu een negatief effect op het gemeentefonds.

A. Taakmutaties algemene uitkering (budgettair neutraal binnen de begroting)

Naast deze reële verlaging van de algemene uitkering wordt in 2019 de uitkering verhoogd voor taken die een navenant effect hebben op diverse budgetten binnen de gemeentelijke begroting. Een en ander verloopt derhalve budgettair neutraal binnen de begroting:

Programma Sterke Samenleving

LBHT (Lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender)-beleid

€	20.000	budget voor voortzetting in 2019
Verhoging taalniveau statushouders	€ 125.128	zowel in 2019 als in 2020 wordt dit budget ontvangen voor statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering vallen
Maatschappelijke begeleiding	€ 298.620	eenmalig bedrag t.b.v. inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden

Programma Ondersteuning, Zorg en Participatie

Bonus beschut werken	€ 49.250	resterende middelen van de decentralisatie-uitkering Bonus beschut werken
Sociaal domein	€ 3.472.715	loon- / en prijsbijstelling op het Sociaal Domein en landelijk € 400 miljoen extra middelen voor het jeugdhulpbudget
Armoedebestrijding	€ -36.704	doorwerking van decembercirculaire 2018
Pilot logeerszorg	€ 92.500	logeerszorg waarbij de oudere voor langere tijd ergens kan verblijven bij een zorgaanbieder en tegelijkertijd zorgt voor verlichting van de mantelzorger
Rijksvaccinatieprogramma	€ 2.000	correctie septembercirculaire 2018
Ambulantisering GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg)	€ 65.000	Voor het realiseren van de ambities uit het hoofdlijnenakkoord GGZ worden door het rijk middelen beschikbaar gesteld.

Totaal mutaties naar andere programma's € 4.088.509

6. Voorziening voormalig personeel

De stand van de voorziening voormalig personeel is ontoereikend om de lopende verplichtingen te dekken. Een aanvullende storting van € 75.100 is noodzakelijk.

Reservemutaties

Saldo begroting incl. wijzigingen + € 21.001.998

Mutaties in reserves:

1. Economische en Ruimtelijke Ontw.	- €	346.801
2. Sterke Samenleving	- €	440.000
3. Ondersteuning, zorg en participatie	+ €	1.035.000
4. Fysieke Leefomgeving	- €	225.200
5. Dienstverlening en Belastingen	+ €	269.730
6. Bestuur en Veiligheid	€	0
7. Overhead	- €	428.549
8. Algemene Dekkingsmiddelen	+ €	58.900
Totaal reservemutaties	- €	76.920

Gewijzigde Begroting + € 20.925.078

Financiële afwijkingen

Toelichting op reservemutaties (> € 50.000):

1. Reservemutaties met betrekking tot het programma Economische en Ruimtelijke ontwikkeling

Bouwgrond (€ 1.041.732 niet in 2019 in de reserve Bovenwijkse Voorzieningen storten, € 87.800 storten in reserve Volkshuisvesting en € 527.757 onttrekken aan de reserve Faciliterende ontwikkelingen)

De mutaties in de bouwgrondexploitatie zijn voor de begroting inclusief de reservemutaties per saldo budgettair neutraal. De voornaamste bijstelling in de bouwgrondexploitatie zijn:

- De geraamde grondverkopen nemen in 2019 met € 23,5 mln. af. Hiervan heeft € 13,6 mln. betrekking op OBWZ (vertraging bestemmingsplan Westmade Noord), € 8 mln. op ONW (vertraging bestemmingsplannen Rijnvaart en Waelplas) en € 1,5 miljoen op de voormalige brandweerlocatie Naaldwijk. Het streven is dat daarvan de gronden in 2020 worden afgenomen.
- De geraamde convenantsbijdrage aan OBWZ wordt naar verhouding met de aangepaste grondverkopen verlaagd met circa € 6 mln. omdat de convenantsbijdrage gekoppeld is aan de grondverkopen OBWZ.
- De geraamde grondaankopen wordt per saldo met € 1 miljoen verhoogd onder meer door een eerdere aankoop van een perceel binnen het project OBWZ.
- De raming van de kosten van bouw- en woonrijpmaken wordt verlaagd met € 2,4 miljoen. Verschillende werkzaamheden worden doorgeschoven naar 2020.
- De geraamde storting in de reserve Bovenwijkse Voorziening vanuit project Liermolen en Molensloot ad € 1,1 mln. wordt nu verwacht in 2020 en 2021.
- Doordat de kosten en opbrengsten binnen de bouwgrondexploitaties op de balans worden geactiveerd, zijn de mutaties voor de begroting per saldo neutraal.

Extra afschrijving kunstgrasvelden (€ 309.130 onttrekken aan reserve dekking investeringen Economisch-nut)

In de praktijk is gebleken dat de bestaande kunstgrasvelden eerder moeten worden vervangen om aan de NOC*NSF-kwaliteitseisen te blijven voldoen. De afschrijvingstermijn voor de vervanging van de kunstgrasvelden is daarom bij vaststelling van de financiële verordening 1 januari 2017 gewijzigd van 15 jaar in 12 jaar. Een deel van de gerealiseerde investeringen (de bovenbouw) moet hierdoor de komende jaren vervroegd worden afgeschreven. Van de extra afschrijving van € 544.000 wordt € 309.130 gedekt door de hieraan gekoppelde reserve.

Groot onderhoud zwembaden (€ 340.000 onttrekken aan bestemmingsreserve Zwembaden)

Voor het groot onderhoud aan de zwembaden is een bedrag van € 340.000 extra nodig. Dit bedrag komt ten laste van de bestemmingsreserve zwembaden. In totaal wordt in 2019 voor het groot onderhoud aan zwembaden een bedrag geraamd van € 375.000.

Grondexploitatie Centrum Monster, (€ 1.695.410 minder onttrekken aan de Algemene Reserve in 2019)

In de begroting van 2019 is in de grondexploitatie voor de uitwerking van de gebiedsvisie voor de gemeentehuislocatie te Monster een budget van circa € 1,7 mln. opgenomen. In de raadsvergadering van 21 mei 2019 is een krediet beschikbaar gesteld voor de sloop van het voormalige gemeentehuis. De sloop van het pand zal in 2020 plaatsvinden en de verwachting is dat de grondexploitatie in 2020 aan de raad zal worden voorgelegd. Om deze reden wordt het budget afgeraamd en naar 2020 overgeheveld. De geraamde onttrekking aan de Algemene reserve verschuift eveneens naar 2020.

Centrumontwikkeling Honselersdijk (€ 500.000 minder onttrekken aan de Algemene Reserve in 2019)

De woning Fazantlaan 8 te Honselersdijk wordt in 2019 niet gesloopt. De boekwaarde van het pand zal per 31 december 2019 worden gebaseerd op de WOZ-waarde. Het budget en de reserveonttrekking voor het afboeken van de boekwaarde zullen worden overgeheveld naar 2020. De geraamde onttrekking aan de Algemene reserve verschuift eveneens naar 2020.

Ontwikkeling locatie Zuyt Brugge -Zuideinde (€ 71.320 minder onttrekken aan reserve Vastgoed in 2019)

In de raadsvergadering van 19 februari is een bedrag beschikbaar gesteld voor het initiatief van Stichting Droom je Thuis. De verkoop van het perceel grond zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden nadat de omgevingsvergunning onherroepelijk is geworden. De boekwaarde van het perceel zal in 2019 worden afgeboekt tot de verkoopopbrengst. Het resterende budget wordt overgeheveld naar 2020. De geraamde onttrekking aan de reserve verschuift eveneens naar 2020.

Subsidie verplaatsing woningen (€ 100.000 minder onttrekken aan reserve Duurzaamheidsfonds)

De kosten voor een aantal uitplaatsingen worden niet in 2019 gemaakt maar schuiven door naar een later jaar.

Software verschuiving budget omgevingswet (€ 111.500 niet direct onttrekken aan reserve Omgevingswet)

Vanuit de reserve omgevingswet wordt de aanschaf van software bekostigd. Dit moet volgens de begrotingsvoorschriften via een investering worden geraamd (zie ook onderdeel investeringen) en niet direct ten laste van de reserve worden gebracht.

Wel wordt via een neutrale overheveling van de reserve Omgevingswet naar de reserve Economisch nut voorzien in de dekking van de investering van € 111.500.

2. Reservemutaties met betrekking tot het programma Sterke samenleving

Incidentele projecten Sociaal Beleidskader (€ 440.000 minder onttrekken aan reserve Sociaal Domein)

Diverse projecten in het kader van het SBK worden niet geheel in 2019 uitgevoerd en schuiven door naar 2020.

3. Reservemutaties met betrekking tot het programma Ondersteuning, Zorg en participatie

Calamiteitenbudget (€ 400.000 onttrekken aan reserve flankerende personele middelen in 2019)

Bij het vaststellen van de begroting 2019 heeft de raad een flexibele schil van max. € 1 mln. toegekend, met dekking vanuit reserve personele kosten, om bij calamiteiten/ ziektevervangings indien noodzakelijk te kunnen voorzien in benodigde capaciteit. Hierbij heeft de raad het college gemandateerd om tot het onder vastgestelde maximum uitgaven te doen, waarbij het college achteraf in het eerstvolgende document van de P&C-cyclus verantwoording aflegt over de in dit verband gedane uitgaven.

In dit verband melden wij dat het wegwerken van achterstanden in de uitvoering van de herindicaties extra lasten met zich mee brengt. De inzet van het herindicatieteam moet uitgebreid en verlengd worden. De extra kosten zijn in 2019 € 400.000 en voor 2020 € 300.000. Dekking vindt derhalve plaats uit de reserve flankerende personele middelen.

Tekort Sociaal Domein (€ 635.000 onttrekken aan reserve Sociaal Domein)

Ter dekking van de oplopende kosten in het Sociaal Domein (met name bij het onderdeel Jeugd) wordt het geraamde restant van de reserve Sociaal Domein ingezet ter gedeeltelijke dekking van de kosten.

4. Reservemutaties met betrekking tot het programma Fysieke leefomgeving

Vervanging stenen (€ 100.000 minder onttrekken aan de algemene reserve in 2019)

In 2018 is een bedrag van € 250.000 ontvangen voor de vervanging van gele betonstraatstenen. Dit budget is via resultaatbestemming bij de jaarrekening 2018 overgeheveld naar dit jaar. In 2019 zal een deel van de werkzaamheden worden uitgevoerd. Het resterende deel € 100.000 wordt via de algemene reserve overgeheveld naar 2020.

Waardig herdenken 4 mei (€ 100.000 minder onttrekken aan Leefomgevingsfonds)

De geraamde onttrekking aan de reserve Leefomgevingsfonds in het kader van het waardig gedenken kan achterwege blijven, aangezien er reeds voldoende middelen beschikbaar zijn.

5. Reservemutaties met betrekking tot het programma Dienstverlening en Belastingen

Calamiteitenbudget (€ 269.730 onttrekken aan reserve flankerende personele middelen)

Vanwege hoog en langdurig ziekteverzuim bij het klantcontactcentrum en de frontofficebalie wordt, onder verwijzing naar het raadsbesluit bij de begroting 2019 over de zogenoemde flexibele schil, voor het inhuren van 3,7 fte een onttrekking van € 269.730 uit de reserve flankerende personele middelen begroot.

7. Reserves met betrekking tot de overhead

Frictiekosten herplaatsingskandidaten (€ 222.000 minder onttrekken aan reserve financiële soliditeit)

De frictiekosten voor de herplaatsingskandidaten vallen naar verwachting € 222.000 lager uit dan geraamd. Het budget wordt hierop aangepast. De geraamde onttrekking aan de reserve Versterking financiële soliditeit wordt evenredig verlaagd.

Huisvesting (€ 55.500 storting in reserve nieuwbouw gemeentehuis)

Een incidenteel voordeel van € 55.500 op huisvesting wordt ten behoeve van toekomstige kapitaaluitgaven, zoals het aanbrengen van een clicksharesysteem in diverse ruimten, gestort in de bestemmingsreserve Nieuwbouw gemeentehuis.

Masterplan Digitaliseren (€ 151.049 minder onttrekken aan reserve digitalisering in 2019)

De uitgaven voor het Masterplan digitalisering vallen naar verwachting € 151.049 lager uit dan geraamd. De geraamde onttrekking aan de reserve digitalisering wordt evenredig verlaagd. Deze uitgaven verschuiven naar een later jaar. De reden voor deze verschuiving is dat 2019 een translatie jaar is waarin de Regie en change organisatie is opgericht. Het Masterplan digitaliseren wordt daarin verankerd. Om die reden zijn er een beperkt aantal nieuwe masterplan projecten geïnitieerd. Alle lopende projecten hebben we in 2019 afgerond.

8. Reservemutaties met betrekking tot het programma Algemene dekkingsmiddelen

Beleggingen/deelnemingen safe harbour (nadeel € 58.900 reserve Garantieprovisies)

Het krediet saldo aan het begin van het jaar en de liquiditeitsprognose 2019 zijn aanleiding om de te verwachte provisie voor de garantstellingen van Ontwikkelbedrijf De Westlandse Zoom BV (OWBZ) en Ontwikkelingsmaatschappij "Het Nieuwe Westland" BV (ONW) met € 113.600 naar boven bij te stellen. Voor de garantie van OWBZ heeft de gemeente een contragarantie van Bouwfonds Property Development (BPD) voor 50%. De helft van de ontvangen provisie OWBZ moet daarom doorbetaald worden aan BPD. Deze doorbetaling betreft een bedrag van € 172.500 en is niet geraamd. Per saldo kan er € 58.900 minder gestort worden in de reserve garantieprovisies.

Ophogen Lange Wateringkade (Kwintsheul) buiten de bebouwde kom (neutrale overheveling van de reserve waterproblematiek naar reserve investeringen Maatschappelijk Nut ad € 350.000)

Bij de laatste beoordeling door het Hoogheemraadschap van Delfland bleek dat de Lange Wateringkade buiten de bebouwde kom niet hoog en/of stabiel genoeg is voor toekomstige waterveiligheid. De normen hiervoor zijn vastgelegd in de Keur. Hierin staan de regels waarmee we de veiligheid van waterkeringen en watergangen waarborgen. Samen met Delfland is een uitvoeringsplan uitgewerkt waarin Westland de weg op de kade vervangt om zo ruimte te maken voor Delfland om de kade onder de weg op te hogen. Dit project is opgenomen in het gezamenlijke uitvoeringsprogramma van het Waterplan Westland.

Investerings

Bijstelling Investerings

1. Bijstelling investeringen TMPG (voordeel € 2.331.000)
2. Uitbreiding scope ombouw kruising Haagweg – Molenweg (neutraal € 260.000)
3. Uitvoering Sportlaan (nadeel € 100.000)
4. Bijstelling verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein (neutraal € 3.000.000)
5. Bijstelling Oostelijke randweg (neutraal € 400.000)
6. Software omgevingswet (investering € 111.500)
7. Tijdelijke huisvesting Godfried Bomansschool Waalcampus (nadeel € 120.000)

Bijstellingen investeringen

1. Bijstelling investeringen TMPG (per saldo voordeel € 2.331.000)

In het Tussentijds Meerjarenperspectief Gebiedsontwikkeling (TMPG) is onder andere melding gemaakt van de voordelige bijstelling van het investeringskrediet voor de ontsluiting Teylingen met € 3,1 mln. Door een nog te verrekenen grondverwerving wordt het voordeel bijgesteld naar € 2,5 (optimalisatie, markontwikkelingen en verkoop restkavels). Daarnaast is een aanvullend krediet van € 200.000 voor Boomawatering (extra kosten bodemverontreiniging en plankosten).

2. Uitbreiding scope ombouw kruising Haagweg – Molenweg (neutraal € 260.000)

In de uitwerking van het ontwerp van de kruising Haagweg/Molenweg is gebleken dat werk met werk gemaakt kan worden. Dit gebeurt door het aanpakken en verkeersveiliger maken van Molenweg tot en met kruising Helmstraat en de Molenstraat tot de Duinstraat. Hier zijn extra kosten mee gemoeid van € 260.000, maar er wordt ook optimaal gebruik gemaakt van de subsidie mogelijkheden van de MRDH (Metropoolregio Rotterdam-Den Haag) voor datzelfde bedrag. Hiermee is de financiële bijstelling budgettair neutraal.

3. Uitvoering Sportlaan (nadeel € 100.000)

De overschrijdingen zijn met name het gevolg van een aanwezige leiding van Hoogheemraadschap van Delfland, die in werkelijkheid groter was dan uit gegevens van het landelijk kabels & leidingensysteem vooraf bleek. Daarnaast waren er waterproblemen op het fietspad in de Sportlaan tussen de Berkenlaan en Eikenhof, die meegenomen zijn in de werkzaamheden. Verder zijn er diverse herstelwerkzaamheden geweest aan de Sportlaan.

4. Verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein (neutraal € 3 mln.)

Voor de verbindingsweg Maasdijk-Maasdijkplein is minder en tegen een lager bedrag grond aangekocht dan oorspronkelijk begroot. De kosten en inkomsten (doorbelasting aan Honderdland Ontwikkeling Combinatie) kunnen worden verlaagd met € 3 mln.

5. Oostelijke randweg (neutraal € 400.000)

Het krediet voor zowel de inkomsten als de uitgaven voor de Oostelijke randweg De Lier wordt opgehoogd met € 0,4 mln. Dit is mogelijk door het verwerken van een door de MRDH toegekende subsidie voor de aanleg van een fietsverbinding door de ecologische zone langs de weg.

6. Software omgevingswet (investering € 111.500)

Ten behoeve van de implementatie van de omgevingswet is de aanschaf van specifieke software noodzakelijk, De investering bedraagt € 111.500 en wordt gedekt uit de reserve omgevingswet.

7. Tijdelijke huisvesting Godfried Bomansschool Waalcampus (nadeel € 120.000)

Het krediet voor het realiseren van de tijdelijke onderwijshuisvesting Waalcampus moet met € 370.000 worden verhoogd. Het oorspronkelijke krediet bedroeg € 1,55 mln. De tijdelijke units zijn gekocht met een garantie tot terugkoop door de leverancier. Het over 5 jaar terug te ontvangen bedrag van € 250.000 is abusievelijk van het bouwkrediet afgetrokken.

Om de tijdelijke voorziening te plaatsen was het noodzakelijk om een fundering te realiseren wat niet in de begroting was meegenomen. Daarnaast zijn er uitgaven voor niet begrote werkzaamheden zoals het aanbrengen van nutsaansluitingen en de glasvezelaansluiting.

Interbestuurlijk toezicht

Ontwikkelingen

- Financiën (groen, was groen)
 - Structureel sluitend meerjarenperspectief 2020-2023
- Ruimtelijke ordening (groen, was groen)
 - Geen afwijkingen
- Omgevingsrecht (groen, was groen)
 - Naar verwachting zal het VTH beleid eind 2019 of begin 2020 kunnen worden vastgesteld.
- Monumentenzorg (groen, was groen)
 - Geen afwijkingen
- Archief- en informatiebeheer (oranje, was oranje)
 - In de conceptbegroting 2020 zijn middelen vrijgemaakt om de achterstand in de overgebrachte archieven weg te werken. Door de combinatie met het interne verbeterplan DIV is er uitzicht op een groene score.
- Huisvesting verblijfsgerechtigden (groen, was rood)
 - Taakstelling 1^e helft 2019: gehaald.
 - Taakstelling 2e helft 2019: wordt naar verwachting ook gerealiseerd.

Interbestuurlijk toezicht

* Aan de hand van de in de jaarrekening opgenomen rapportage InterBestuurlijk Toezicht wordt in de ProRap aandacht besteed aan de voortgang van de actiepunten per toezichtsdomein. Er wordt steeds aangegeven wat nu de score is (bijvoorbeeld groen) en wat het bij het vorige P&C-document (in dit geval bij de jaarrekening 2018) was (was bijvoorbeeld oranje) zodat de eventuele wijziging goed zichtbaar is. Dit is al enkele jaren een gebruikelijke werkwijze in de ProRap.

Financiën

In de begroting 2020-2023, zoals die eind september is gepresenteerd, is met inbegrip van de financiële effecten van het dekkingsplan sprake van een structureel sluitend meerjarenperspectief.

Ruimtelijke ordening

Er zijn geen afwijkingen te melden ten opzichte van de groene score zoals opgenomen bij de jaarrekening 2018.

Omgevingsrecht

Er is een geldig uitvoeringsplan. Het jaarverslag is weliswaar verlaat door een capaciteitsprobleem, maar is inmiddels grotendeels opgesteld. Dit zal binnenkort worden vastgesteld.

Er is handhavingsbeleid opgesteld, dat momenteel wordt geactualiseerd. Bij die actualisatie zal een vergunningendeel worden opgenomen, zodat we beschikken over VTH-beleid. Naar verwachting zal dit VTH beleid eind 2019 of begin 2020 door de raad kunnen worden vastgesteld.

Monumentenzorg

Er zijn geen bijzondere afwijkingen te melden ten opzichte van de groene score zoals opgenomen bij de jaarrekening 2018.

Archief- en informatiebeheer

Om het informatiebeheer van de niet overgebrachte archieven te verbeteren zijn de volgende maatregelen genomen:

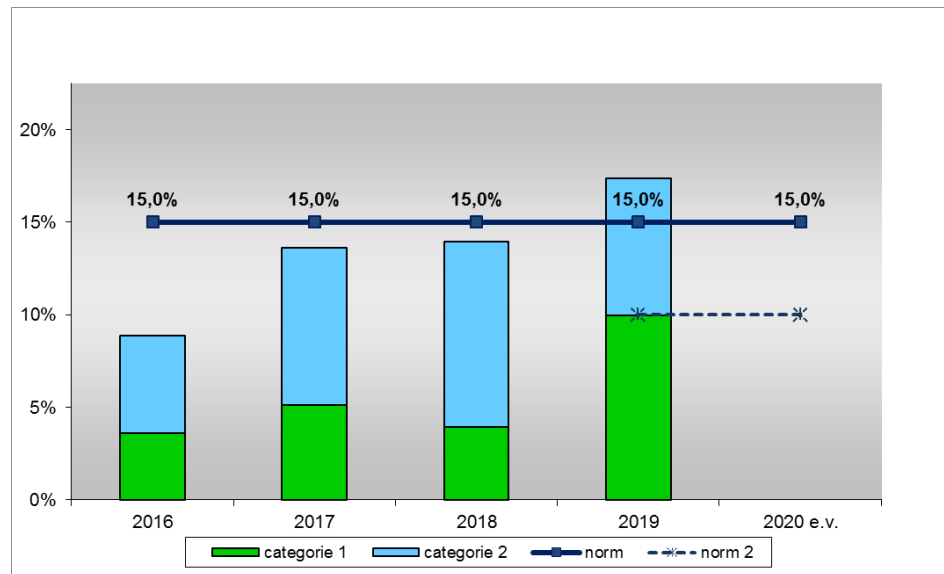
- Er is gewerkt aan de kwaliteit van het informatiebeheer onder andere door het opschonen van documenten en dossiers en het uitvoeren van controles. Op basis van kwaliteitscontroles in het DMS is gebleken dat dossiers niet altijd van voldoende kwaliteit zijn. Hierover worden gesprekken gevoerd met proceseigenaren om herstelacties te organiseren. Er is aandacht voor de constatering dat er bij teams weinig capaciteit is om de herstelwerkzaamheden te verrichten.
- Ook is gewerkt aan de archiefbewustwording in de volle breedte van de organisatie. Dit is een punt dat structureel aandacht nodig heeft. Daarom wordt hieraan blijvend aandacht besteed.
- In 2019 en 2020 vindt onderzoek plaats in de gemeentelijke applicaties. Zo krijgen we een volledig overzicht van de archiefwaardige informatie in de (vak)applicaties om het bewaren en vernietigen daar goed te kunnen organiseren.
- Met ingang van 2020 start het project “Wegwerken achterstand overgebrachte gemeentelijke archieven”. In een periode van 4 jaar worden de analoge archieven bewerkt zodat deze aan de eisen uit de Archiefwet '95 voldoen.
- Duurzaam informatiebeheer zal op strategisch niveau de aandacht moeten hebben om toekomstbestendig te kunnen zijn. Met het instellen van een strategisch informatie overleg wordt een eerste stap in deze richting gezet.

Huisvesting verblijfsgerechtigden

Onze gemeente heeft jarenlang een achterstand gehad bij de realisatie van de taakstelling vergunninghouders. De provincie heeft in februari jl. aangegeven dat, in het geval de gemeente per 1 juli 2019 de achterstand van 1 januari 2019 niet zou hebben ingelopen en de taakstelling van de eerste helft van 2019 niet zou worden gerealiseerd, de gemeente in de volgende fase van de interventieladder geplaatst zou kunnen worden, namelijk “vooraankondiging juridische interventie”. De provincie heeft om een plan van aanpak gevraagd om de taakstelling te realiseren om te voorkomen dat de gemeente in de in de volgende fase van de interventieladder zou worden geplaatst. Het resultaat van het plan van aanpak is dat op 1 juli jl. de achterstand van de taakstelling is weggewerkt en de taakstelling voor het eerste halfjaar van 2019 is gehaald. Wij verwachten de taakstelling voor de 2e helft van 2019 eveneens te realiseren.

Externe inhuur

De verwachte uitgave in 2019 bedraagt 17,4% van het P-budget.

Categorie 1:
Externen ten laste van het P-budget

Categorie 2:
Externen ten laste van projectgelden en investeringen.

Externen

Sinds 2010 geldt een norm voor het inhuren van externen van 15%. In de begroting 2019-2022 zijn afspraken gemaakt om de organisatie op sterkte te brengen. Verwachting was dat daarmee ook de inhuur kan worden beperkt. Hieraan gekoppeld heeft de raad aangegeven dat, wanneer de organisatie op sterkte is, het percentage externen zou moeten dalen onder de 10%.

Ondanks het feit dat budget voor tijdelijk werk is/wordt omgezet naar formatie (middels het project 'Versterken organisatie') is sprake van een overschrijding van de norm. Voor meer dan de helft van de inhuur externen is sprake van tijdelijke werkzaamheden waarvoor dus ook tijdelijk wordt ingehuurd (teneinde extra kosten als gevolg van wachtgeld te voorkomen) en inhuur omdat vacatures niet vervuld kunnen worden.

De krapte op de arbeidsmarkt is vooral zichtbaar op de volgende vakgebieden:

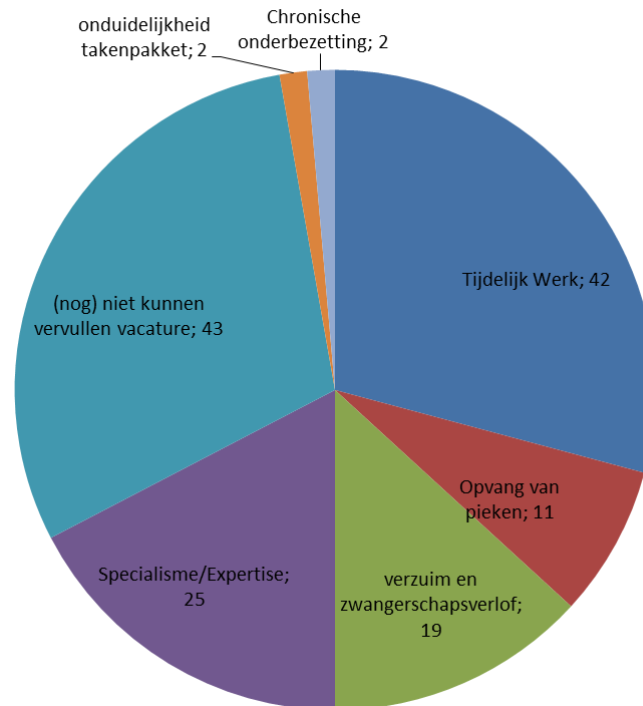
- Bouwkunde/civiele techniek
- RO/milieu
- Financieel/economisch
- ICT

Met inhuur van met name op deze vakgebieden wordt voorkomen dat er werk blijft liggen. Deze inhuur weten we naar verwachting in 2019 te realiseren binnen het P-budget.

Wij zullen binnen kort met de raad in gesprek gaan om de kaders rondom inhuur externen mogelijk te herzien.

Externe inhuur – redenen inhuur

Inhuur 1e helft 2019

Externen – redenen inhuur

Om de inhuur te beperken c.q. terug te dringen zijn de volgende maatregelen genomen:

- Meer algemeen inzetbaar personeel
- Meer risico nemen bij in dienst nemen personeel i.r.t. tijdelijke middelen
- Structureel geld in de begroting opnemen voor structureel werk
- Meer flexibiliteit in materiele en immateriële kosten

Het komende jaar zal blijken of deze maatregelen opwegen tegen de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en welke norm in de komende jaren realistisch is.

Externen – maximum tarief

Het college van B&W heeft maximum tarieven vastgesteld, vooralsnog gekoppeld aan onze functieschalen. Er kan met toestemming van het college worden afgeweken van dit maximum tarief als blijkt dat dit niet voldoende marktconform is. Dit is in 4 situaties gebeurd.

Kader externe inhuur	Aantal
Inhuurtarief > maximumtarief college	4
Inhuurtermijn > 18 maanden	3
Voorgenomen verlenging inhuurtermijn	0
Inhuur oud ambtelijk medewerkers	0

Totaaloverzicht mutaties ProRap 2019

Programma (bedragen x € 1.000)	Saldo incl. wijzigingen	ProRap	Gewijzigd Saldo
Economische en Ruimtelijke Ontw.	€ -22.299	€ 2.033	€ -20.266
Sterke Samenleving	€ -33.381	€ 1.860	€ -31.521
Ondersteuning, Zorg en Participatie	€ -60.216	€ -12.633	€ -72.849
Fysieke Leefomgeving	€ -33.323	€ -204	€ -33.527
Dienstverlening en Belastingen	€ 8.917	€ -1.139	€ 7.778
Bestuur en Veiligheid	€ -19.827	€ -612	€ -20.439
Overhead	€ -33.471	€ 289	€ -33.182
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 171.276	€ 6.119	€ 177.395
<i>Saldo voor reservemutaties</i>	€ -22.324	€ -4.287	€ -26.611
Reservemutaties	€ 21.002	€ -77	€ 20.925
Totaal	€ -1.322	€ -4.364	€ -5.686

Ontwikkeling saldo

De 1e actualisatie 2019 sloot met een nadeel van € 1.561.614.

Dit voordeel wordt nu gecorrigeerd met het saldo van deze ProRap (afgerond € 4,364 mln. nadelig)

Hierdoor ontstaat het volgend verwacht rekeningresultaat 2019:

Saldo begroting (pag. 9 begroting 2019)	€ 1,504 mln. (voordelig)
Saldo Uitvoeringsprogramma 2019	€ 1,264 mln. (nadelig)
Startsaldo 2019	€ 0,240 mln. (voordelig)
1e Actualisatie 2019	€ 1,562 mln. (nadelig)
Saldo na 1e actualisatie	€ 1,322 mln. (nadelig)
ProRap 2019:	
Sociaal Domein	€ 6,242 mln. (nadelig)
Overige posten	€ <u>1,878 mln.</u> (voordelig)
	€ 4,364 mln. (nadelig)
Verwacht resultaat 2019	€ 5,686 mln. (nadelig)

Beslispunten Raad

- De ProRap inclusief bijbehorende begrotingswijziging met een nadelig saldo van € 4,364 mln. vast te stellen
- Het nadelig saldo onder te brengen in het voorlopig rekeningresultaat 2019, dat hierna € 5,686 mln. (nadelig) bedraagt
- Diverse investeringskredieten bij te stellen overeenkomstig de gepresenteerde sheet met betrekking tot de voortgang van het investeringsprogramma (verlaging uitgaven ad € 4.124.500, verlaging inkomsten ad € 1.385.000)